

[Finansministeren.]

alle omstændigheder i det såkaldte liberal-økonomiske samfund må deltage i, nu honorerer med ejendomsret for lønmodtagerne.

Men så går vi et skridt videre og siger, at vi vil gerne have en øget opsparing. Der har LO indtaget en positiv holdning, som også er udtrykt i betænkningen om økonomisk demokrati, og det går jeg ud fra man fra alle parter side anser for positivt. Jeg vil altså understrege, at det ikke er en ny tvangsopsparing, vi skal diskutere, men hvordan lønmodtagerne får en ejendomsret for den tvangsopsparing, de faktisk præsterer.

Skulle vi dog ikke i dag være kommet til det trin i udviklingen i Danmark, hvor et nyt samvirke kan etableres på basis af en gensidig anerkendelse af parternes berettigede interesser også i spørgsmålet om ejendomsretten til produktionskapitalerne? Det tror jeg.

Lad mig så nævne det, jeg plejer at sige i foredrag om økonomisk demokrati: bønderne og husmændene — ja, jeg kigger på hr. Poul Hartling! Der blev også skabt et stykke økonomisk demokrati, dengang da bønderne tog kampen op om jorden, fordi jorden dengang var det produktionsmiddel, det drejede sig om, det der gav både magten og æren og den personlige tilfredsstillelse. Så kom husmændene som det jordløse proletariat ude i landsbyerne og lavede deres husmandsforeninger. Det var også et stykke økonomisk demokrati. Andelsbevægelsen, højskolebevægelsen: et stykke økonomisk demokrati som Danmark kan være bekendt. Nu kommer industriarbejderne, lønmodtagerne og siger: denne udvikling, denne yderligere demokratisering af det danske samfund skal føres videre. Det er det, det drejer sig om. Giv lønmodtagerne deres rimelige andel i den kapitaltilvækst, som ikke skabes af den enkelte virksomhedsejer, men i et samvirke mellem mange kræfter i det danske samfund og inden for den enkelte virksomhed.

(Kort bemærkning).

**Poul Schlüter:** Efter at have hørt finansministerens indlæg må man indrømme, at han efterhånden til fuldkommenhed kan sit standardforedrag om de problemer, ØD

involverer. Det er meget godt. Men jeg synes, finansministeren undgik det vigtigste af alle problemerne. I min tale gjorde jeg gældende, at således som systemet efter regeringens oplæg er bygget op, ser det ud til, at selve samfundets kapitaltilvækst vil blive i fonden, i princippet som en konfiskeret værditilvækst, som går ind i fonden og aldrig kommer ud til samfundets borgere. Det vil jeg gerne søge bekræftet under debatten, for det synes jeg er vigtigt. Hvis jeg har ret i den formodning, er der altså her en helt afgørende forskel fra den sædvanlige ejersituation, hvor den, der ejer en aktie eller et aktiecertifikat, selv kan bestemme og selv kan tilegne sig og anvende værdiforøgelsen.

**Finansministeren (Grünbaum):** Det er rigtigt, at man efter forslaget ikke vil udlodde stigningerne i værditilvæksten, de indre værdier i virksomhederne, medmindre disse bliver realiseret. Det er det standpunkt, der er kommet til udtryk i lovforslaget, og det står vi selvfølgelig ved. Det har været kritiseret meget stærkt, at man overhovedet ville lade disse beviser være omsættelige. Nu skal hr. Poul Schlüter passe på, når vi skal tage den debat op. Man siger: man kan ikke spise maskinerne, man kan ikke æde bygningerne — og det er jo rigtigt — man kan i virkeligheden kun bruge overskuddet. Det har været kritiseret, at vore certifikater kunne gøres indløselige, men det kunne og skulle de, fordi man var nødt til at have en vis parallelitet til andre ting i det danske samfund. Men jeg synes det er rigtigt, at man har begrænset sig til at sige, at det kun er de realiserede værdistigninger, som kan udbetales. Resten bliver i selve formuen, både i fonden og ude i virksomhederne, og skal ikke trækkes ud.

(Kort bemærkning).

**Poul Schlüter:** Jeg er meget taknemlig for finansministerens svar. Nu har vi fået klaret op med fuldstændig tydelighed, at regeringens ØD-forslag ikke sikrer lønmodtagerne den andel i samfundets kapitaltilvækst, som man ellers har talt så meget om. Den side af sagen er ikke løst ved regeringens lovforslag. Det er jeg taknemlig for, at vi nu har fået fuldstændig sikkerhed for.